

Правила за оценка и управление на риска на Договорен фонд „ИНВЕСТ КЛАСИК”

С настоящите Правила се урежда организационната структура и нивата на отговорност по управлението на риска в Управляващото Дружество, правилата и процедурите за установяване, оценяване, управление и наблюдение на рисковете, на които са изложени или могат да бъдат изложени инвестициите на Договорен фонд „Инвест Класик” („Договорния фонд”, „Фонда” или „ДФ”), организиран и управляван от Управляващо Дружество „Инвест Фонд Мениджмънт” АД („Управляващото Дружество” или „УД”).

I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите правила регламентират модела за идентифициране, измерване, анализ и управление на рисковете, свързани с дейността и инвестициите на Договорния фонд.

Чл. 2. Правилата за управление на риска са част от инвестиционната политика на Договорния фонд, която е описана в Правилата му.

Чл. 3. Управляващото Дружество идентифицира и измерва всички рискови фактори, свързани с дейността и инвестициите на Фонда, след което измерва общата експозиция към тези фактори и взема решения за лимити, толерантност и управление на рисковете.

II. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

Чл. 4. (1)) Организационната структура в Управляващото Дружество, свързана с управлението на риска е триизмерна:

1. Съвет на директорите (СД);
3. Изпълнителни директори;
4. Служители, работещи по договор в Управляващото Дружество.

(2) Когато организационната структура, определената в ал.1, е друга или се промени, следва да се гарантира спазването на основния принцип за разделянето на отговорностите между служителите с цел предотвратяване конфликти на интереси.

Чл. 5. Съвета на директорите има следните отговорности по управление на риска:

1. Приема правила за управление на риска и следи за тяхната актуализация.
2. Определя рисковата политика на Договорния Фонд. Тя може да бъде:
 - а/ консервативна;
 - б/ умерено-консервативна;
 - в/ умерено-рискова;
 - г/ високо-рискова;
 - д) комбинация от горепосочените.
3. Контролира рисковите фактори за Договорния Фонд чрез обсъждане на доклади, внесени от Изпълнителните директори, и взема решения в границите на своите правомощия.

4. Извършва периодичен ежегоден преглед на политиките и стратегиите за управление на рисковете.

5. Взема решения за кадрово, софтуерно и друго осигуряване на дейностите по управление на риска.

6. Следи за спазването на Правилата за управление на риска и участва активно в процеса на управление на риска.

Чл. 6. Изпълнителните директори на Управляващото Дружество имат следните отговорности по управлението на риска:

1. Организируют работата по правилно провеждане на приетата от Съвета на директорите политика по управление на риска.

2. Контролират спазването на приетите лимити.
3. Създават организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск.

4. Следят за съответствие на използваните от съответните служители процедури по измерване, наблюдение и оценка на риска с приетите вътрешнодружествени документи от Съвета на директорите

5. Вземат решения за кадрово, материално-техническо и методическо осигуряване на дейностите по управление на риска.

Чл. 7. (1) Отдел „Управление на риска“ действа независимо от другите звена в Управляващото Дружество, отчита се пряко пред Съвета на директорите и има следните функции:

1. Разработва и прилага системата за управление на риска.

2. Изпълнява разпоредбите на настоящите правилата и процедури.

3. Гарантира съответствието с одобрената вътрешна система за ограничаване на риска на Договорния Фонд, включително с нормативно определените лимити за стойността на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна по чл. 46 – 48 от Наредба № 44 от 20 октомври 2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

4. Консултира Съвета на директорите на Управляващото дружество относно определянето на рисковия профил на Договорния фонд.

5. Докладва редовно на членовете на Съвета на директорите на Управляващото дружество, когато е приложимо, относно:

- съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложен Фонда и одобрения му рисков профил

- съответствието на Фонда с вътрешната му система за ограничаване на риска

- адекватността и ефективността на процеса за управление на риска и по-специално действията показващи дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случаите, когато са констатирани недостатъци.

6. Докладва редовно пред Съвета на директорите на Управляващото дружество, представяйки текущото ниво на риск, на което е изложен Договорния фонд, както и за текущите или предвижданите нарушения на ограниченията, като по този начин се осигурява предприемането на навременни и подходящи действия.

7. Извършва преглед и подпомага организацията и процедурите за оценка на извънборсовите деривати по чл. 49 от Наредба № 44 от 20 октомври 2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

(2) 1. На Отдел „Управление на риска“ се осигуряват съответните правомощия и достъп до цялата информация, необходима за изпълнение на функциите му по ал.1.

2. Изготвя и анализира ежедневните отчети с цел оценка на риска на всяка позиция и на портфейла като цяло, в т.ч. спазването на определените лимити и докладва на изпълнителните директори. При необходимост, предприема мерки за ограничаване на рисковите експозиции.

3. Извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска и прави предложение за актуализиране или усъвършенстване на правилата за управление на риска и на лимитите и ги внася за одобрение от Съвета на директорите на Управляващото Дружество.

4. Контролира входящите данни, необходими за оценка на риска съгласно приложим метод за достоверност и достатъчност.

5. Участва в ежедневните процеси по планиране, наблюдение, управление и контрол на рисковете.

6. Изготвя доклади за състоянието на риска и внася същите за разглеждане, обсъждане и приемане от Съвета на директорите.

7. Контролира спазването на установените от Съвета на директорите лимити и уведомява при надвишаване на утвърдените лимити чрез изпълнителните директори.

III. ПОЛИТИКИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ НА ФОНДА

Чл. 8. (1) Политика за идентификация на рисковете: политиката за идентификация на рисковете има за основна цел да даде определение на понятието риск, както и да посочи основните източници на риск, свързани с дейността и инвестициите на Фонда.

1. Управляващото дружество определя понятието „риск“, свързано с дейността и инвестициите на Фонда като вероятност или възможност за възникване на загуба, щета или друго неблагоприятно събитие, причинено от вътрешни или външни за Фонда фактори.

2. Политиката по идентифициране на рисковете, свързани с дейността и инвестициите на Фонда

се базира на:

- а) Анализ на макроикономическата среда, в която оперира Фонда;
- б) Анализ на микроикономическата среда, в която оперира Фонда;
- в) Анализ на нормативната уредба, която регламентира дейността на Фонда;
- г) Анализ на вътрешните документи, политики и процедури, които регламентират дейността на Фонда;
- д) Анализ на организационната структура на УД, което управлява дейността на Фонда.

3. С оглед основния предмет на дейност на Фонда, текущата нормативна уредба, вътрешнонормативните документи на Фонда, отчитайки основните характеристики на политико-икономическата среда, в която функционира Фонда, както и организационната структура на УД, отделът по управление на риска определя следните основни рискове, свързани с дейността и инвестициите на Фонда:

а) Пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са:

аа) Лихвен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради изменение на нивото на лихвените проценти.

бб) Валутен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и курса на лева или евро.

вв) Ценови риск, свързан с инвестиции в акции или други дялови ценни книжа - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

б) Кредитен риск – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. Този риск отразява още вероятността от фалит на кредитна или финансова институция, в която се съхраняват средства на Фонда и/или в чиито депозити или влогове е инвестирано;

в) Операционен – възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск;

г) Ликвиден риск – възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

д) Риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

4. Политиката по идентифициране на рисковете, свързани с дейността и инвестициите на Фонда следва да се актуализира при настъпване на съществени изменения във факторите, посочени в чл. 8 (1), т.2 от настоящите правила.

5. Изготвянето и актуализиране на настоящата политика по идентифициране на рисковете се извършва от отдел „Управление на риска” в УД и подлежи на одобрение от Съвета на директорите на УД.

(2) Процедури за идентификация на рисковете:

1. Процедури за идентификация на източниците на пазарен риск:

а. Идентифициране на източниците на пазарен риск се извършва от Отдел „Управление на риска” в тясно сътрудничество с отдел „Управление на портфейли и анализ” и отдел „Счетоводство”.

б. Идентифициране на източниците на пазарен риск се базира на оценка на основните характеристики на финансовите активи и пасивите на Фонда, като се отчитат факторите, които могат да повлияят негативно върху стойността на даден финансов актив или пасив.

в. Основни източници на информация при идентифициране на източниците на пазарен риск са: prospect за първично публично предлагане, дружествени актове на емитенти, исторически ценови редове, финансови отчети и др.

г. Процесът на оценка на активите и пасивите на Фонда се документира от служителите в отдел „Управление на риска”, като ясно се определят основните източници на пазарен риск за даден

финансов актив/ пасив. Документираната оценка се предоставя на ръководителя на отдел „Управление на портфейли и анализ“, отдел „Счетоводство“, както и на Изпълнителните директори на УД.

д. Процесът по идентификация на източниците на пазарен риск се извършва поне веднъж на 6 месеца, както и при настъпване на съществени промени в инвестиционния портфейл на Фонда, инвестиционната стратегия на Фонда или рисковия профил на Фонда.

2. Процедури за идентификация на източниците на кредитен риск:

а. Идентифициране източниците на кредитен риск се извършва от Отдел „Управление на риска“ в тясно сътрудничество с отдел „Управление на портфейли и анализ“, отдел „Счетоводство“ и отдел „Бек офис“.

б. Идентифициране на източниците на кредитен риск се базира на:

- оценка на платежоспособността на емитентите на дългови финансови инструменти, в които инвестира Фонда. Оценката се извършва чрез изчисляване на стандартни показатели за ликвидност и финансова автономност: коефициент за обща ликвидност, коефициент за бърза ликвидност, коефициент на абсолютна ликвидност, коефициент на финансова автономност, коефициент на задлъжнялост;

- оценка на платежоспособността на насрещна страна по извънборсова сделка. Оценката се извършва чрез изчисляване на стандартни показатели за ликвидност и финансова автономност: коефициент за обща ликвидност, коефициент за бърза ликвидност, коефициент на абсолютна ликвидност, коефициент на финансова автономност, коефициент на задлъжнялост;

- проследяване стойността и честотата на неприключилите сделки с даден контрагент;

в. Основни източници на информация при идентифициране източниците на кредитен риск са:

- По отношение оценка на платежоспособността на емитентите на дългови финансови инструменти, в които инвестира Фонда: годишни финансови отчети на емитента, както и анализи/ проучвания, извършени от отдел „Управление на портфейли и анализ“;

- По отношение оценка на платежоспособността на насрещна страна по извънборсова сделка: годишни финансови отчети на дружеството, както и анализи/ проучвания, извършени от отдел „Управление на портфейли и анализ“;

- По отношение проследяване стойността и честотата на неприключилите сделки с даден контрагент: първични документи за сключени сделки, предоставени от отдел „Управление на портфейли и анализ“, дневници на сделки и поръчки на портфейла на Фонда, водени от служителите на отдел „Бек Офис“, както и информация от служителите от отдел „Счетоводство“ за фактически сетълмънт на сделки. Достъпът до тази информация се осигурява на служителите от отдел „Управление на риска“ на ежедневна база;

г. Процесът по идентифициране на източниците на кредитен риск се документира от служителите в отдел „Управление на риска“, като ясно се определят основните източници на кредитен риск в дейността на Фонда. Документираната оценка се предоставя на ръководителя на отдел „Управление на портфейли и анализ“, ръководителя на отдел „Счетоводство“, ръководителя на отдел „Бек офис“, както и на Изпълнителните директори на УД.

д. Процесът по идентификация на източниците на кредитен риск се извършва поне веднъж на 6 месеца, както и при настъпване на съществени промени в инвестиционния портфейл на Фонда, инвестиционната стратегия на Фонда или рисковия профил на Фонда.

3. Процедури за идентификация на източниците на операционен риск:

а. Идентифициране източниците на операционен риск се извършва от Отдел „Управление на риска“ в тясно сътрудничество с отдел „Управление на портфейли и анализ“, отдел „Счетоводство“, отдел „Бек офис“, „Звено за нормативно съответствие“ и отдел „Системна поддръжка“.

б. Идентифициране на източниците на операционен риск се базира на:

бб) Оценка на организационната структура на УД, свързана с управление дейността на Фонда;

вв) Оценка на макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Фонда: проследяване на изменения в законодателството, данъчната система и политическата система;

в. Основни източници на информация при идентифициране източниците на операционен риск са:

вв) По отношение оценка на организационната структура на УД: идентификацията на риска започва с вътрешно за всеки отдел изследване, което представлява дейност по установяване на факти. За целта, всеки отдел се задължава да информира по подходящ начин ръководителя на отдел

„Управление на риска” относно броя на засечените инциденти, както и информация за размера на понесените щети в случаите, когато е налична информация за това;

гг) По отношение оценка на макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Фонда: информация и анализи, предоставени от отдел „Счетоводство”, анализи и проучвания изготвени/предоставени от отдел „Управление на портфейли и анализ”, публична информация от интернет страниците на съответните регулаторни и надзорни институции;

г. Процесът по идентифициране на източниците на операционен риск се документира от служителите в отдел „Управление на риска”, като ясно се определят основните източници на операционен риск в дейността на Фонда. С документираната оценка се запознават всички служители в УД.

д. Процесът по идентификация на източниците на операционен риск се извършва поне веднъж на 6 месеца, както и при настъпване на съществени промени в организационната структура в УД, както и при настъпване на съществени политико-икономически събития.

4. Процедури за идентификация на източниците на ликвиден риск:

а. Идентифициране източниците на ликвиден риск се извършва от Отдел „Управление на риска” в тясно сътрудничество с отдел „Управление на портфейли и анализ”, отдел „Счетоводство”, отдел „Фронт офис” и отдел „Бек офис”.

б. Идентифициране на източниците на ликвиден риск се базира на анализ входящи и изходящи парични потоци, свързани с дейността на Фонда.

в. Основни източници на информация при идентифициране източниците на ликвиден риск са: първични счетоводни документи за възникване на вземания и задължения в дейността на Фонда, счетоводните отчети на Фонда, както и отчетите по определяне на нетната стойност на активите на Фонда, първични документи по приети и изпълнени поръчки за записване и обратно изкупуване на дялове, както и дневниците на поръчките и сделките на притежателите на дялове във Фонда.

г. Процесът по идентифициране на източниците на ликвиден риск се документира от служителите в отдел „Управление на риска”, като ясно се определят основните източници на ликвиден риск в дейността на Фонда. С документираната оценка се запознават ръководителите на отдел „Управление на портфейли и анализ”, отдел „Счетоводство”, както и Изпълнителният директор на УД.

д. Процесът по идентификация на източниците на ликвиден риск се извършва поне веднъж на 6 месеца, при встъпването в нови договорни отношения от страна на УД за сметка на Фонда, както и при настъпване на съществени промени в структурата на активите и пасивите на Фонда.

5. Процедури за идентификация на източниците на риск от концентрация:

а. Идентифициране източниците на риск от концентрация се извършва от Отдел „Управление на риска” в тясно сътрудничество с отдел „Управление на портфейли и анализ” и отдел „Счетоводство”.

б. Идентифициране на източниците на риск от концентрация се базира на анализ по емитенти на структурата на активите и пасивите на Фонда.

в. Основни източници на информация при идентифициране източниците на риск от концентрация са: първични счетоводни документи за възникване на вземания и задължения в дейността на Фонда, счетоводните отчети на Фонда, както и отчетите по определяне на нетната стойност на активите на Фонда, първични документи за сключени сделки, предоставени от отдел „Управление на портфейли и анализ”, дневници на сделки и поръчки на портфейла на Фонда, водени от служителите на отдел „Бек Офис”. Достъпът до тази информация се осигурява на служителите от отдел „Управление на риска” на ежедневна база;

г. Процесът по идентифициране на източниците на риск от концентрация се документира от служителите в отдел Управление на риска, като ясно се определят основните източници на риск от концентрация в дейността на Фонда. С документираната оценка се запознават ръководителите на отдел „Управление на портфейли и анализ”, отдел „Счетоводство”, както и изпълнителният директор на УД.

д. Процесът по идентификация на източниците на риск от концентрация се извършва поне веднъж на 6 месеца, както и при встъпването в нови договорни отношения от страна на УД за сметка на Фонда и при настъпване на съществени промени в структурата на активите и пасивите на Фонда.

IV. ПРОЦЕДУРИ И ПРИЛОЖИМИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗМЕРВАНЕ НА РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С ИНВЕСТИЦИИТЕ И ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА. ОПРЕДЕЛЯНЕ И СПАЗВАНЕ

НА РИСКОВИ ОРГАНИЧЕНИЯ

Чл. 9. ПРОЦЕДУРИ И ПРИЛОЖИМИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗМЕРВАНЕ НА ПАЗАРЕН РИСК И НЕГОВИТЕ КОМПОНЕНТИ:

(1) Измерването на лихвения риск, свързан с инвестициите на Фонда се извършва чрез изчисляването на дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти. УД използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск, свързан с всяка ценна книга, базирана на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации.

(2) Измерването на валутния риск, свързан с инвестициите на Фонда се извършва чрез изчисляването на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна експозиция. Валутният риск се измерва за всяка валута, различна от лев и евро.

(3) Измерването на ценовия риск, свързан с инвестициите на Фонда се извършва чрез изчисляването на един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

1. Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;

2. β -коефициента към индексите на съответните пазари;

3. При невъзможност за прилагане на точка 1. и 2., се използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции.

(4) Измерването и оценката на пазарния риск и неговите компоненти се извършва от служителите в отдел „Управление на риска” на ежедневна база.

Чл. 10. ОПРЕДЕЛЯНЕ И СПАЗВАНЕ НА РИСКОВИ ОГРАНИЧЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ПАЗАРНИЯ РИСК:

(1) Портфейлният мениджър прави предложение за установяване на лимити в съответствие с настоящата позиция и планираното развитие на дейността в следващата една година, като предварително са проучени всички нормативни ограничения. Предложените лимити се съгласуват с ръководител отдел „Управление на риска” и подлежат на одобрение от Съвета на директорите на УД.

(2) Лимитите се определят като максималната допустима загуба от даден финансов инструмент като процент от активите на Фонда. Загубата се определя като разлика между стойността на придобиване на даден актив и преоценената му стойност към всяка дата на изчисляване на нетната стойност на активите на Фонда.

(3) Ръководителят на отдел „Управление на риска” следи на ежедневна база за спазване на приетите лимити.

(4) При достигане на 85% от лимита по дадена позиция ръководителят на отдел „Управление на риска” е длъжен да уведоми портфейлния мениджър. Уведомяването се извършва в рамките на деня на установяване на нарушение на установен лимит.

(5) При достигане/надвишаване на 100% от лимита по дадена позиция ръководителят на отдел „Управление на риска” е длъжен да уведоми Изпълнителните директори на УД и Съвета на директорите на УД, като се предприемат мерки по затваряне/ограничаване на въпросната експозиция. Уведомяването се извършва в рамките на деня на установяване на нарушение на установен лимит.

(6) Лимитите се одобряват и преразглеждат на тримесечие от Съвета на директорите на УД по предложение на ръководителя на отдел „Управление на риска”.

Чл. 11. ПРОЦЕДУРИ И ПРИЛОЖИМИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗМЕРВАНЕ НА КРЕДИТЕН РИСК И РИСК НА НАСРЕЩНА СТРАНА:

(1) Кредитен риск е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на ценни книжа, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и неочаквани събития в държавите, в които те извършват дейност. Този риск отразява още вероятността от фалит на кредитна или финансова институция, в която се съхраняват средства на Фонда и/или в чиито депозити или влогове е инвестирано.

(2) В дейността на Фонда се разграничават следните видове кредитен риск/риск на насрещната страна:

1. Контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки и репо сделки.

2. Сетълмент риск е рискът, възникващ от възможността взаимните фондове да не получат

насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като те са изпълнили задълженията по дадени сделки към този контрагент. Отделът „Управление на риска” измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките, сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

3. Инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. УД извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:

- 3.1. Финансовите отчети на емитента;
- 3.2. Капиталовата структура на емитента;
- 3.3. Обезпечението на емисията, в случаите когато емисията е обезпечена;
- 3.4. Управлението и репутацията на емитента.

(3) Измерването на кредитния риск и риска на насрещна страна се извършва от служителите в отдел „Управление на риска”.

Чл. 12. ОПРЕДЕЛЯНЕ И СПАЗВАНЕ НА РИСКОВИ ОГРАНИЧЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С КРЕДИТЕН РИСК И РИСК НА НАСРЕЩНА СТРАНА:

(1) Портфейлният мениджър прави предложение за установяване на лимити в съответствие с настоящата позиция и планираното развитие на дейността в следващата една година, като предварително са проучени всички нормативни ограничения. Предложените лимити се съгласуват с ръководител отдел „Управление на риска” и подлежат на одобрение от Съвета на директорите на УД.

(2) Лимитите се определят като максималната допустима експозиция към даден контрагент по сделки за покупко-продажба на ценни книжа, както и максималната експозиция към дадена дългова ценна книга като процент от активите на Фонда.

(3) Ръководителят на отдел „Управление на риска” следи на ежедневна база за спазване на приетите лимити.

(4) При достигане на 85% от лимита по дадена позиция ръководителят на отдел „Управление на риска” е длъжен да уведоми портфейлния мениджър. Уведомяването се извършва в рамките на деня на установяване на нарушение на установен лимит.

(5) При достигане/надвишаване на 100% от лимита по дадена позиция ръководителят на отдел „Управление на риска” е длъжен да уведоми Изпълнителните директори на УД и Съвета на директорите на УД, като се предприемат мерки по затваряне/ограничаване на въпросната експозиция. Уведомяването се извършва в рамките на деня на установяване на нарушение на установен лимит.

(6) Лимитите се одобряват и преразглеждат на тримесечие от Съвета на директорите на УД по предложение на ръководителя на отдел „Управление на риска”.

(7) (нова – реш. от 15.02.2017 г.) Рисковата експозиция към насрещна страна в резултат на сделки с извънборсово търгувани деривативни инструменти и техники за ефективно управление на портфейл се включва при изчисляването на праговете по чл. 45 и 46 ЗДКИСДПКИ.

(8) (нова – реш. от 15.02.2017 г.) Всички активи, получени в резултат на използване на техники за ефективно управление на портфейла, се разглеждат като обезпечение и отговарят на критериите по чл. 45 и 46 ЗДКИСДПКИ.

(9) (нова – реш. от 15.02.2017 г.) В случаите, когато за колективната инвестиционна схема се извършват сделки с извънборсови финансови деривати и се използват техники за ефективно управление на портфейла, се прилага съответно разпоредбата на чл. 48а от Наредба № 44 от 20 октомври 2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

Чл. 13. ПРОЦЕДУРИ И ПРИЛОЖИМИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗМЕРВАНЕ НА ОПЕРАЦИОННИЯ РИСК:

(1) Операционните рискове в дейността на Фонда могат да бъдат:

а. Вътрешни – свързани с организацията на работата на Управляващото Дружество във връзка с управлението на Фонда.

б. Външни – свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или

могат да окажат влияние върху дейността на Управляващото Дружество във връзка с управлението на Фонда.

(2) Вътрешните операционни рискове се състоят без да се ограничават до:

- а. Рискове свързани с персонал;
- б. Технологичен риск.

(3) Външните операционните рискове се състоят без да се ограничават до:

- а. Риск на обкръжаващата среда;
- б. Риск от физическо вмешателство.

(4) Оценката на операционните рискове, свързани с дейността на Фонда, се извършва от Отдел „Управление на риска”, съгласно следната матрица:

Вид риск	Събитие	Вероятност за възникване	Вероятност за възникване на загуба	Размер на загуба
1. Рискове, свързани с персонала	а)Грешки на служители; б)Недобросъвестно/недобронамерено поведение на служители; в)Недостатъчна квалификация; г)Неблагоприятно изменение в трудово законодателство;			
2. Технологичен риск	а)Несъвършенства в използваните технологии; б)Неадекватност на провежданите операции; в)Липса на прецизност на методите на обработка на данните; г) ниско качество на използваните данни;			
3. Рискове на обкръжаващата среда	а)Неблагоприятни изменения в законодателството; б)Неблагоприятни изменения на данъчна система; в) Неблагоприятни изменения в политическата система;			
4. Риск от физическо вмешателство	а)грабеж; б)терористичен акт; в)непозволено проникване в информационната система на Фонда или Управляващото Дружество;			

(5) Операционните рискове, свързани с дейността на Фонда, се оценяват с една от следните оценки:

1. нисък – когато всички рискове са покрити с адекватни контролни процедури с висока ефективност и липсват или са налице незначителни отклонения;
2. среден – когато всички рискове са покрити в известна степен с контролни процедури с недостатъчна ефективност;
3. висок – когато не всички рискове са покрити с контролни процедури и/или процедурите на предварителния контрол липсват или не действат ефективно, в резултат на което е нарушено спазването на принципите за добро управление и прозрачност.

Чл. 14. ОПРЕДЕЛЯНЕ И СПАЗВАНЕ НА РИСКОВИ ОГРАНИЧЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ОПЕРАЦИОННИЯ РИСК:

(1) Във всеки един момент, когато даден риск получи оценка „среден”, ръководителят на отдел „Управление на риска” е длъжен да информира Изпълнителните директори на УД. Уведомяването се

извършва в рамките на деня на установяване на нарушение на установен лимит.

(2) Във всеки един момент, когато даден риск получи оценка „висок“, ръководителят на отдел „Управление на риска“ е длъжен да информира Съвета на директорите на УД и да предложи конкретни мерки за ограничаване/елиминирание на съответния риск. Уведомяването се извършва в рамките на деня на установяване на нарушение на установен лимит.

Чл. 15. ПРОЦЕДУРИ И ПРИЛОЖИМИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗМЕРВАНЕ НА ЛИКВИДЕН РИСК:

(1) Служителите в отдел „Управление на риска“ измерват ликвидния риск на база исторически данни за входящи и изходящи парични потоци, свързани с дейността на Фонда.

(2) Измерването на ликвидния риск се базира на Анализ на разликите в ликвидността (liquidity gap analysis) с допускането, че активите и пасивите, както и генерираните от тях парични потоци падежират на падежната им дата. Предмет на Анализ на разликите в ликвидността (liquidity gap analysis) са всички активи и пасиви, както и генерираните от тях парични потоци. Фондът е длъжен да инвестира в ликвидни прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи, както и да поддържа такава структура на активите и пасивите, която да му позволява да изпълнява във всеки момент задълженията си по обратното изкупуване на дяловете.

(3) Управляващото дружество управлява ликвидния риск съгласно Правилата за поддържане и управление на ликвидния риск. Правилата посочват принципите и методите на управление, както и правата и задълженията на лицата, отговорни за управлението, отчетността и вътрешния контрол върху ликвидността.

Чл. 16. ОПРЕДЕЛЯНЕ И СПАЗВАНЕ НА РИСКОВИ ОГРАНИЧЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ЛИКВИДЕН РИСК. При установяване на несъответствие между входящи и изходящи парични потоци, базирани на Анализ на разликите в ликвидността (liquidity gap analysis), ръководителят на отдел „Управление на риска“ е длъжен да уведоми Портфейлния мениджър, Изпълнителните директори на УД, Съвета на директорите на УД и да предложи конкретни мерки за отстраняване на констатираните несъответствия. Уведомяването се извършва в рамките на деня на установяване на нарушение на установен лимит.

Чл. 17. ПРОЦЕДУРИ И ПРИЛОЖИМИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗМЕРВАНЕ НА РИСК ОТ КОНЦЕНТРАЦИЯ:

(1) Служителите в отдел „Управление на риска“ измерват риска от концентрация на база официални отчети за изчисляване нетната стойност на активите на Фонда.

(2) Измерването на риска от концентрация се базира на анализа на експозицията на Фонда към определени емитенти или група от свързани емитенти като процент от активите на Фонда. Предмет на анализ са всички активи и пасиви, както и генерираните от тях парични потоци.

Чл. 18. ОПРЕДЕЛЯНЕ И СПАЗВАНЕ НА РИСКОВИ ОГРАНИЧЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С РИСКА ОТ КОНЦЕНТРАЦИЯ:

(1) Управляващото Дружество не може да инвестира повече от 5 на сто от активите на Фонда в прехвърляеми ценни книжа или в инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице.

(2) Управляващото Дружество не може да инвестира повече от 20 на сто от активите на Фонда във влогове в едно лице по чл. 38, ал. 1, т. 6 от ЗДКИСДПКИ.

(3) Рисковата експозиция на Фонда към насрещната страна по сделка с извънборсово търгувани деривативни финансови инструменти, не може да надвишава нито един от следните прагове:

1). 10 на сто от активите, когато насрещната страна е кредитна институция по чл. 38, ал. 1, т. 6 от ЗДКИСДПКИ или

2). 5 на сто от активите - в останалите случаи.

(4) Управляващото дружество може да инвестира до 10 на сто от активите на Фонда в прехвърляеми ценни книжа или в инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, при условие че общата стойност на тези инвестиции в лицата, във всяко от които Фондът инвестира повече от 5 на сто от своите активи не надвишава 40 на сто от активите на Фонда. Ограничението по изречение първо не се прилага относно влоговете в кредитни институции, върху които се осъществява пруденциален надзор, както и към сделките с извънборсово търгувани деривативни финансови инструменти с тези институции.

(5) Освен ограниченията по ал. 1 – 3 общата стойност на инвестициите на Фонда в прехвърляеми ценни книжа или инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, влоговете при това лице, както и експозицията към същото лице, възникнала в резултат на сделки с

извънборсово търгувани деривативни финансови инструменти, не може да надвишава 20 на сто от активите на Фонда.

(6) Управляващото Дружество може да инвестира до 35 на сто от активите на Фонда в прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, ако ценните книжа и инструментите на паричния пазар са издадени или гарантирани от Република България, от друга държава членка на Европейския съюз, от техни регионални или местни органи, от трета държава или от публична международна организация, в която членува поне една държава членка.

(7) Прехвърляемите ценни книжа и инструментите на паричния пазар по ал. 6 не се вземат предвид за целите на ограничението по ал. 4.

(8) Инвестиционните ограничения по ал. 1 - 6 не могат да бъдат комбинирани. Общата стойност на инвестициите в прехвърляеми ценни книжа или инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, влоговете при това лице, както и експозицията към същото лице, възникнала в резултат на сделки с деривативни финансови инструменти съгласно ал. 1 - 6, не може да надвишава 35 на сто от активите на Фонда.

(9) Дружествата, включени към една група за целите на съставяне на консолидиран финансов отчет съгласно признатите счетоводни стандарти, се разглеждат като едно лице при прилагане на ограниченията по ал. 1 - 8.

(10) Общата стойност на инвестициите в прехвърляеми ценни книжа или инструменти на паричния пазар, емитирани от дружествата в една група, не може да надвишава 20 на сто от стойността на активите на Фонда.

(11) При изчисляване на рисковата експозиция на Фонда към насрещната страна, се използва положителната пазарна стойност на извънборсово търгувания деривативен договор с тази насрещна страна. Позициите на Фонда в деривативни инструменти с една и съща насрещна страна могат да бъдат нетирани, ако Управляващото дружество може да гарантира прилагането на споразуменията за нетиране с насрещната страна от името на Фонда. Нетиране може да бъде извършено само на експозиции в извънборсово търгувани деривативни инструменти с една и съща насрещна страна. Не се разрешава нетиране с други експозиции на колективната инвестиционна схема към същата насрещна страна.

(12) При изчисляване на рисковата експозиция на Фонда към насрещната страна Управляващото дружество взема предвид ограниченията по ал. 1 – 3, ако съществува обезпечение. Обезпечението може да бъде отразено по нетна стойност, ако Управляващото дружество може да гарантира прилагането на споразуменията за нетиране с тази насрещна страна от името на Фонда.

(13) УД изчислява ограниченията за концентрация на емитента по ал. 1-10 въз основа на базовата експозиция, възникнала чрез използването на деривативни финансови инструменти съгласно метода на поетите задължения.

(14) При изчислението на рискова експозиция на ДФ към насрещна страна по извънборсово търгуван деривативен инструмент по ал. 4 и 5, УД трябва да включват при изчисленията всяка рискова експозиция към насрещна страна по извънборсово търгуван деривативен инструмент.

(15) Управляващо дружество, действащо за сметка на всички управлявани от него фондове, не може да придобива акции с право на глас, които биха му позволили да упражнява значително влияние върху управлението на емитент. Договорният фонд също така, не може да придобива повече от:

1. десет на сто от акциите без право на глас, издадени от едно лице;
2. десет на сто от облигациите или други дългови ценни книжа, издадени от едно лице;
3. двадесет и пет на сто от дяловете на една и съща колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, което отговаря на изискванията на чл. 4, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ;
4. десет на сто от инструментите на паричния пазар, издадени от едно лице.

(16) Ограниченията по ал. 15, т. 2, 3 и 4 не се прилагат, когато в момента на придобиване на посочените инструменти Управляващото Дружество, действащо за сметка на Фонда, не може да изчисли брутната сума на дълговите ценни книжа, на инструментите на паричния пазар или нетната стойност на емитираните ценни книжа.

(17) Управляващото Дружество може да инвестира не повече от 10 на сто от активите на Фонда в дяловете на едно и също предприятие за колективно инвестиране по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ, независимо дали е със седалище в държава членка или не.

(18) Общият размер на инвестициите в дялове на предприятия за колективно инвестиране, различни от колективна инвестиционна схема, не може да надвишава 10 на сто от активите на Фонда.

(19) При сключване на репо сделки, рисковата експозиция на Фонда към всяка отделна насрещна страна не може да надхвърля 10 на сто от активите му, когато насрещната страна е банка по чл. 38, ал. 1, т. 6 от ЗДКИСДПКИ и 5 на сто от активите в останалите случаи. Сключването на репо сделка следва да се извършва при спазване на нормативните изисквания на чл. 51 и чл. 52 от Наредба № 44 от 20 октомври 2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и/или останалите нормативни актове.

(20) Фондът може да инвестира не повече от 10 на сто от активите си в други прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар извън тези по чл. 38, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ.

(21) Фондът не може да придобива ценни (благородни) метали и сертификати върху тях.

(22) Общата стойност на експозицията на Фонда, свързана с деривативни финансови инструменти, не може да бъде по-голяма от неговата нетна стойност на активите.

(23) Фондът може да инвестира в деривативни финансови инструменти при спазване на ограниченията по ал. 8-10 и при условие че експозицията към базовите активи общо не надхвърля инвестиционните ограничения по ал. 1-10.

(24) Ограниченията по този раздел не се прилагат, когато се упражняват права на записване, произтичащи от прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, които са част от активите на Фонда.

(25) В случаите и при условията съгласно чл. 50, ал. 2 и 3 от ЗДКИСДПКИ ограниченията по ал.1-10, ал. 17 и ал.18 могат да не се прилагат до 6 месеца от получаване на разрешението за организиране и управление на Фонда, както и в случай на преобразуване, в което Фондът участва като приемаща колективна инвестиционна схема, за която Комисията е компетентен орган – до 6 месеца от датата на вписване на сливането или вливането в съответния регистър.

(26) При нарушение на инвестиционните ограничения по тази глава по причини извън контрола на Управляващото Дружество или в резултат на упражняване права на записване, Управляващото Дружество приоритетно, но не по-късно от два месеца от възникване на нарушението, чрез сделки за продажба привежда активите на Фонда в съответствие с инвестиционните ограничения, като отчита интересите на притежателите на дялове.

(27) В случаите по ал. 26 Управляващото дружество е длъжно в 7-дневен срок от извършване на нарушението да уведоми Комисията за финансов надзор („КФН”), като предостави информация за причините за възникването му и за предприетите мерки за отстраняването му.

(28) Ръководителят на отдел „Управление на риска” следи на ежедневна база за спазване на приетите лимити.

(29) При достигане на 95% от посочените лимити ръководителят на отдел „Управление на риска” е длъжен да уведоми Портфейлния мениджър в рамките на деня на установяване на нарушението.

V. ПОЛИТИКИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УПРАВЛЕНИЕ И РЕДУЦИРАНЕ НА ВИДОВЕТЕ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ИНВЕСТИЦИИТЕ И ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА

Чл. 19. След етапите по идентифициране, оценка и измерване на рисковете, свързани с инвестициите и дейността на Фонда, следва етапа по наблюдение на констатираните източници на риск. Наблюдението на рисковете се извършва на ежедневна база от служителите в отдел „Управление на риска”.

Чл. 20. ПОЛИТИКИ И ПРОЦЕДУРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ И РЕДУЦИРАНЕ НА ПАЗАРЕН РИСК.

(1) Служителите в отдел управление на риска изчисляват на ежедневна база показателите за измерване и оценка на пазарен риск.

(2) Ръководителят на отдел „Управление на риска” докладва на портфейлния мениджър и Съвета на директорите на УД за установени нарушения на нормативни и инвестиционни лимити.

(3) Служителите в отдел „Управление на портфейли и анализ” извършват предварителен анализ на финансовите инструменти, които ще бъдат включени в портфейла на Фонда.

(4) По преценка на портфейлния мениджър Фондът може да сключва хеджиращи сделки с цел ограничаване влиянието на факторите, пораждащи пазарен риск.

(5) Процедурите по редуциране на пазарен риск включва и директна продажба на проблемни активи.

Чл.21. ПОЛИТИКИ И ПРОЦЕДУРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ И РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТЕН

РИСК И РИСК НА НАСРЕЩНА СТРАНА.

(1) Служителите в отдел „Управление на риска“ изчисляват на ежедневна база показателите за измерване и оценка на кредитен риск и риск на насрещна страна.

(2) Ръководителят на отдел „Управление на риска“ докладва на портфейлния мениджър и Съвета на директорите на УД за установени нарушения на нормативни и инвестиционни лимити.

(3) Управляващото дружество за сметка на Фонда може да сключва договори за покупко-продажба на ценни книжа с повече от един инвестиционен посредник за дадена страна/ пазар.

(4) Служителите в отдел „Управление на риска“ в сътрудничество със служителите в отдел „Управление на портфейли и анализ“ изготвят анализ на платежоспособността на емитент на дългови инструменти, в които инвестира Фонда. Анализът се актуализира на периодична база.

Чл. 22. ПОЛИТИКИ И ПРОЦЕДУРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ И РЕДУЦИРАНЕ НА ОПЕРАЦИОННИЯ РИСК:

(1) Методи по управление и редуциране на рисковете свързани с персонала:

- Управляващото дружество разполага с ясно дефиниране вътрешни правила, които регламентират правата и задълженията на служителите;
- Управляващото дружество разполага с ясно дефинирани вътрешни правила за достъп до информационните системи и бази данни;
- Управляващото дружество провежда регулярни обучения на персонала по теми свързани с:
 - финансова теория и практика;
 - управление на риска;
 - нормативната база, имаща отношение към дейността на Фонда;
 - информационни технологии и сигурност;
- Провеждат се регулярни срещи между отделните звена на Управляващото Дружество за обмяна на опит, впечатления и препоръки, по отношение на източниците на риск и търсене на решения за управлението и минимизирането им;

(2) Методи по управление и редуциране на технологичните рискове:

- Информацията, свързана с дейността на Фонда се архивира на ежедневна база;
- Информационната система на Фонда позволява дефиниране на различни класове информация, които се съхраняват;
- Информационната система на Фонда позволява Дефиниране на нива на достъп на служителите на Управляващото Дружество според длъжностната им характеристика;

(3) Методи по управление и редуциране на рисковете свързани с обкръжаващата среда:

- Управляващото дружество поддържа актуална база данни с нормативната регулация, имаща отношение към дейността на Фонда;
- Управляващото дружество взема активно участие в публичните обсъждания по отношение планирани промени в нормативната уредба, касаеща дейността на Управляващото Дружество във връзка с управлението на Фонда.

(4) Методи по управление и редуциране на риска от физическо вмешателство:

- Извършва се 24-часово наблюдение и контрол на помещенията, в които се намират технологичните средства и архивите на Управляващото Дружество във връзка с управлението на Фонда;
- Извършва се профилактика на регулярна база на въведените системи за наблюдение и контрол;

Чл. 23. ПОЛИТИКИ И ПРОЦЕДУРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ И РЕДУЦИРАНЕ НА ЛИКВИДЕН РИСК:

(1) Служителите в отдел управление на риска изчисляват на ежедневна база показателите за измерване и оценка на ликвиден риск.

(2) Ръководителят на отдел „Управление на риска“ докладва на портфейлния мениджър и Съвета на директорите на УД за установени нарушения на нормативни и инвестиционни лимити.

(3) Счетоводител на УД изготвя отчети и справки по образец съгласно чл. 72, 73, 75 и 76 от Наредба № 44 от 20 октомври 2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове. Главният счетоводител на УД одобрява изготвените отчети и справки и същите се и представят в КФН в нормативно определените срокове.

(4) Управляващото дружество управлява ликвидния риск съгласно Правилата за поддържане и

управление на ликвидните средства на ДФ „Инвест Класик”.

VI. ВИДОВЕ ДЕРИВАТИВНИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ. ВИДОВЕ РИСКОВЕ

Чл. 24. (1) Управляващото Дружество сключва сделки с деривативни инструменти от името на Фонда:

- с инвестиционна цел, съобразно инвестиционната политика и рисковия профил на Фонда, определени в Правилата му;
- с цел управление на риска – за хеджиране срещу пазарен и кредитен риск.

(2) Управляващото Дружество сключва от името на Фонда (като купувач или продавач) само дериватни договори, които отговарят на следните критерии:

1. деривативни финансови инструменти, включително еквивалентни на тях инструменти, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез парично плащане, търгувани на регулирани пазари по чл. 38, ал. 1, т. 1 - 3 ЗДКИСДПКИ, и/или

2. деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, при условие че:

а) базовите им активи са инструменти по чл. 38, ал.1 от ЗДКИСДПКИ, финансови индекси, лихвени проценти, валута или валутни курсове, в които Фонда може да инвестира съгласно инвестиционната си политика, определена в Правилата му;

б) насрещната страна по сделката с тези деривативни финансови инструменти е институция – предмет на пруденциален надзор, и отговаря на изисквания, одобрени от заместник-председателя на КФН;

в) са обект на надеждна и подлежаща на проверка ежедневна оценка и във всеки момент по инициатива на Договорния фонд могат да бъдат продадени, ликвидирани или закрити чрез офсетова сделка по справедлива стойност.

Чл. 25. (1) Деривативните финансови инструменти, в които Управляващото Дружество инвестира за сметка на Фонда, са:

- лихвени фючърси, фючърси върху лихвени индекси, фючърси върху облигации, валутни фючърси, фючърси върху акции,
- договори за форуърдни курсове,
- форуърдни ангажименти за покупка или продажба на дългови инструменти,
- валутен форуърд,
- опции върху лихвени проценти,
- опции върху дългови инструменти,
- опции върху акции,
- опции върху финансови фючърси,
- опции върху суапове,
- опции върху валутни курсове,
- опции върху индекси,
- опции върху ETFs,
- варианти върху дългови инструменти,
- варианти върху акции,
- суапове,
- CDS.

Чл. 26. (1) Основните рискове по посочените в чл. 25. деривативни финансови инструменти са свързани с рисковете характерни за базовите инструменти, въз основа на които са конструирани. Основните рискове, характерни за посочените деривативни инструменти, са следните:

1. **Пазарен риск** – рискът от промяна в стойността на деривативните инструменти в резултат на промяна в лихвените проценти, цените на ценните книги, стойностите на индексите или валутните курсове, служещи като базови инструменти, въз основа на които са конструирани. Основните видове пазарен риск, характерни за посочените деривативни финансови инструменти, са **ценовият, лихвеният и валутният**, описани в Раздел III от настоящите правила. Пазарният риск на хеджиращите инструменти се разглежда в съвкупност с риска на хеджираната позиция в портфейла. Определянето на пазарния риск на хеджиращите инструменти се прави във връзка със структурирането на хеджиращите сделки и поддържане на ефективен хедж.

2. **Кредитен риск на насрещната страна** – Рискът от загуби, който възниква поради невъзможност на длъжника да изпълни задълженията си по сключения договор. Този риск е

значително по-висок при извънборсовите деривати (OTC Derivatives), тъй като сетълментът по сделката се урежда директно с насрещната страна. Значително по-нисък е кредитният риск при борсовите контракти, тъй като клиринговата къща играе ролята на насрещна страна по сделката, а контрагентите са задължени да поддържат минимално-изискуеми средства по маржин сметка в клиринговата къща, гарантиращи извършването на дължимото плащане.

3. **Сетълмент риск** – кредитният риск, който носят контрагентите по сделката през периода на сетълмента. Този риск е значително по-висок при търговията с инструменти на извънборсовите пазари. С цел намаляване му, страните по сделката могат да сключат двустранно споразумение за нетиране, което позволява нетиране на плащанията, без да се извършва реална покупко-продажба на базовите инструменти.

4. **Ликвиден риск** - риск от загуби, поради невъзможност Договорният фонд да заеме или да прекрати дадена позиция в случай на неблагоприятни и неочаквани пазарни изменения, без това да окаже съществено негативно влияние върху стойността на деривативния инструмент. Деривативните договори, сключени на извънборсов пазар (OTC пазар), са значително по-нисколиквидни от борсовите деривативни инструменти.

5. **Базисен риск при фючърсни договори** – вероятност за разширяване на спреда между пазарната и фючърсната цена на базовия инструмент, която вероятност възниква в случаите, когато характеристиките на хеджиращия инструмент се различават от тези на позицията, която се хеджира.

6. **Риск на лостовия ефект (ливъридж)** – Възможността за ливъридж или финансиране на определен процент от инвестицията със заемни средства, поражда риск от загуба на сума, надхвърляща инвестицията в съответния деривативен инструмент.

(2) **Общата рискова експозиция**, възникваща в резултат на сделки с деривативни финансови инструменти следва да не надвишава нетната стойност на активите на Фонда.

(3) Общата рискова експозиция за основните видове деривативни финансови инструменти се определя въз основа на пазарната и справедлива цена на деривативните инструмент, отчитайки текущата стойност на базовите активи, рискът на насрещната страна по сделката, показателите за бъдещи пазарни изменения и времето, необходимо за закриване на позициите.

(4) УД прилага метода на поетите задължения последователно към всички позиции в деривативни финансови инструменти, включително и за вградените деривативни инструменти, независимо дали те се използват като част от общата инвестиционна политика на Фонда за целите на намаляване на риска или за целите на ефективното управление на портфейла.

(5) При прилагането на метода на поетите задължения за изчисляване на общата рискова експозиция на Фонда стойността на всяка позиция в деривативен финансов инструмент се приравнява на пазарната стойност на еквивалентна позиция в базовия актив на този деривативен инструмент. Изчислението за съответните деривативни инструменти се извършват по следния начин:

1. фючърси:

а) фючърси върху лихвени индекси – пазарна стойност на базовия актив, т.е. – брой на контрактите * номинал * нивото на индекса;

б) фючърси върху облигации - пазарна стойност на базовия актив, т.е. – брой на контрактите * номинал * пазарна цена на “cheapest-to-deliver” облигация, претеглена с фактора на конверсия;

в) лихвени фючърси - брой контракти * номинал;

г) валутни фючърси – брой контракти * номинал;

д) фючърси върху акции – брой контракти * множител * пазарна цена на базовата акция.

2. форуърди:

а) договори за форуърдни курсове – главница (т.е. пазарна стойност на базовия актив) на форуърдния договор;

б) форуърдни ангажименти за покупка или продажба на дългови инструменти - главница (т.е. пазарна стойност на базовия актив) на форуърдния договор;

в) валутен форуърд – главница в съответната валута.

3. опции:

а) опции върху акции – пазарна цена на базовия актив, претеглена с делтата на опцията, т.е. - брой контракти (договори) * брой акции в един контракт * цена на акция * делта;

б) опции върху дългови инструменти - пазарна цена на базовия актив, претеглена с делтата на опцията, т.е. – главница * цена на облигацията * делта;

в) опции върху лихвени проценти - главница * делта;

г) валутни опции – главница в съответната валута*делта.

4. **варанти:**

а) варианти върху акции - пазарна цена на базовия актив, претеглена с делтата на варианта, т.е. - брой контракти (договори)*, брой акции * цена на акция * делта;

б) варианти върху дългови инструменти - пазарна цена на базовия актив, претеглена с делтата на варианта, т.е. – главница * цена на облигацията * делта;

5. **лихвен суап** – номинал на договора (фиксираната страна);

6. **CDS:**

а) при покупка на протекция – пазарна стойност на базовия актив;

б) при продажба на протекция – по-високата стойност измежду пазарната стойност на базовия актив и номиналната стойност на базовия актив.

(6) Определянето на общата рискова експозиция включва:

1. Изчисляване на експозицията, възникнала от всеки отделен деривативен инструмент.

2. Идентифициране на споразуменията за нетиране или хеджиране. За всяко нетиране или хеджиране се изчислява нетна експозиция както следва:

а) брутната експозиция е равна на сумата от експозициите към отделните финансови деривативни инструменти след отчитане на нетирането;

б) ако споразумението за нетиране или хеджиране се отнася за позиции в ценни книжа, пазарната стойност на ценните книжа може да се използва за нетиране на брутната експозиция;

в) абсолютната стойност на резултата от калкулацията е равна на нетната експозиция.

3. Общата рискова експозиция е равна на сумата от:

а) абсолютната стойност на експозицията по всеки отделен деривативен инструмент, неучастващ в нетиращи или хеджиращи споразумения;

б) абсолютната стойност на нетната експозиция, получена след отчитане на нетиращите и хеджиращите споразумения.

(7) При изчисляване на общата рискова експозиция на ДФ, Управляващото Дружество може да вземе предвид споразумения за нетиране и хеджиране, ако тези споразумения не пренебрегват очевидни и съществени рискове и водят до явно намаляване на рисковата експозиция.

(8) Нетиране може да се извърши между: деривативни финансови инструменти конструирани върху един и същ базов инструмент, независимо от датата на техния падеж; позиции в ценни книжа (акции, облигации и др.) и деривативни финансови инструменти с базов актив съответните ценни книжа.

(9) За да се възползва от възможността за намаляване на общата си рискова експозиция, УД следва да докаже, че цената на хеджиращия и хеджиращия инструмент винаги се движат в противоположна посока и демонстрират силна отрицателна корелация, независимо от пазарните условия.

(10) Ако използването на деривативни финансови инструменти не създава допълнителен риск за ДФ, базовата експозиция не се включва в изчисляването на задължението.

(11) При използване на метода на поетите задължения споразуменията за временно заемане на средства, сключени от името на колективната инвестиционна схема, съгласно чл. 27 от ЗДКИСПКИ не се включват при изчисляването на общата рискова експозиция.

(12) Методи за оценка на рисковете, свързани с инвестиции в деривативни финансови инструменти:

1. **Пазарен риск** – лихвеният, валутният и ценовият риск на базовите инструменти се измерват въз основа на описаните в Раздел IV количествени методи. За оценка чувствителността на цената на опциите и вариантите към различните рискови фактори, определящи цената им, се използват следните измерители:

а) **Делта** – изменението стойността на опцията/варанта в резултат на промяната в цената на базовия актив.

б) **Тита** – изменението в стойността на опцията с приближаване на датата на падежа, при константни други фактори;

в) **Вега** – изменението в стойността на опцията спрямо промяната на волатилността.

2. **Базисен риск** – експозицията към базисен риск се измерва чрез разликата между текущата стойност на базовия актив и договорената му фючърсна цена.

3. **Кредитен риск на насрещната страна** – измерва се чрез пазарната стойност на вземането от съответния контрагент.

4. **Сетълмент риск** – измерва се чрез пазарната стойност, предмет на сетълмент по сделката.

5. **Риск на лостовия ефект** – измерва се с пазарната стойност на % ливъридж, договорен по сделката.

6. **Ликвиден риск** – измерва се чрез следната методика:

$Max\ loss = W * S * I / 2$, където

W е пазарната стойност на деривативния инструмент,

S е спредът между цена продава и купува, разделен на средната цена

$$S = \frac{[P(ask) - P(bid)]}{P(mid)}$$

(13) Общата стойност на експозицията на Фонда, свързана с деривативни финансови инструменти, не може да бъде по-голяма от нетната стойност на активите ѝ. Когато прехвърляеми ценни книжа или инструменти на паричния пазар съдържат вграден деривативен инструмент, експозицията на Фонда към този деривативен инструмент се взема предвид при изчисляването на общата експозиция по предходното изречение.

При инвестиране в деривативни инструменти, Управляващото Дружество спазва ограничението по чл. 18, ал. 8 - 10 и при условие че експозицията към базовите активи общо не надхвърля инвестиционните ограничения по чл. 18, ал. 1 – 10.

Когато Фондът инвестира в деривативни финансови инструменти, базирани на индекси, тези инструменти не се комбинират за целите на инвестиционните ограничения по чл. 18, ал. 1 - 10.

За целите на настоящата алинея рисковете, свързани с експозицията в деривативни финансови инструменти, се изчисляват, като се вземат предвид текущата стойност на базовите активи, рискът на насрещната страна по сделката с деривативния финансов инструмент, бъдещите колебания на пазара, както и необходимият период от време за закриване на позицията.

Чл. 27. (1) При хеджиране на активите на Фонда с деривативни финансови инструменти и с цел постигане на ефективност на хеджиращата сделка стойността на базовия актив на всяка отделна хеджираща позиция може да превишава стойността на актива към момента на сключване на сделката, който Фонда притежава в портфейла си.

(2) Размерът на позициите в деривативни финансови инструменти, в които управляващото дружество инвестира за сметка на Договорния фонд с **цел управление на риска** зависят от ефективността на хеджирането.

(3) Размерът на позицията в деривативни инструменти се определя от следните основни принципи:

1. Основен фактор, който определя ефективността на хеджиращите сделки, е избора на хеджиращ инструмент с базов актив или активи, които осигуряват най-добра корелация между цената на хеджиращия инструмент и цената, която стои в основата на съответния риск, който се хеджира.

2. Хеджирането се счита за високоефективно, ако в началото и по време на неговото съществуване се очаква измененията в справедливата стойност или паричните потоци на хеджирания актив да бъдат почти напълно компенсирани посредством измененията в справедливата стойност и паричните потоци на хеджиращия инструмент, а конкретните резултати са в рамките на 80-125 %.

(4) При управление на активите на Договорния фонд, управляващото дружество ежедневно следи и оценява ефективността на хеджирането, като прилага принципите на Международен Счетоводен Стандарт 39.

VII. КРАТКОСРОЧНА И ДЪЛГОСРОЧНА СТРАТЕГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С ИНВЕСТИЦИИТЕ И ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА

Чл. 28. Дългосрочна стратегия за развитие на управлението на пазарния риск.

(1) Основната цел на настоящата стратегия е да се очертаят стъпките по развитието на стратегията за управление на пазарните рискове, свързани с дейността на Фонда:

(2) Дългосрочната стратегия предвижда следните принципи при развитие управлението на пазарния риск:

1. Идентифициране на основните рискови идентификатори и представянето им пред Съвета на директорите на УД;

2. Съблюдаване рисковия профил на Фонда.
3. Изпълнение на инвестиционната стратегия на Фонда.
4. Запазване в максимална степен инвестициите на вложителите във Фонда.
5. Изготвяне на стратегия за редуциране на риска, чрез сключване на застраховки и други механизми за прехвърляне на риска.

Чл. 29. Краткосрочна стратегия за развитие на управлението на пазарния риск.

(1) Основната цел на настоящата стратегия е определяне на методологията и основните изисквания и правила, които трябва да бъдат следвани за откриване, оценка, преглед и контрол/намаляване на пазарния риск, свързан с дейностите на Фонда.

(2) Краткосрочната стратегия предвижда следните принципи при развитие управлението на пазарния риск:

1. Съблюдаване на приетите от Съвета на директорите политики и процедури по управление и редуциране на пазарния риск.
2. Съблюдаване на приетите от Съвета на директорите процедури и приложими методи за оценка на и измерване на пазарния риск.
3. Съблюдаване на приетите от Съвета на директорите рискови ограничения, свързани с пазарния риск.

Чл. 30. Дългосрочна стратегия за развитие на управлението на кредитния риск.

(1) Основната цел на настоящата стратегия е да се очертаят стъпките по развитието на Стратегията за управление на кредитния риск, свързан с дейността на Фонда.

(2) Дългосрочната стратегия предвижда следните принципи при развитие управлението на кредитния риск:

1. Идентифициране на основните рискови идентификатори и представянето им пред Съвета на директорите на УД;
2. Съблюдаване рисковия профил на Фонда.
3. Изпълнение инвестиционната стратегия на Фонда.
4. Запазване в максимална степен инвестициите на вложителите във Фонда.
5. Изготвяне на стратегия за редуциране на риска, чрез сключване на застраховки и други механизми за прехвърляне на риска.

Чл. 31. Краткосрочна стратегия за развитие на управлението на кредитния риск.

(1) Основната цел на настоящата стратегия е определяне на методологията и основните изисквания и правила, които трябва да бъдат следвани за откриване, оценка, преглед и контрол/намаляване на кредитния риск, свързан с дейностите на Фонда.

(2) Краткосрочната стратегия предвижда следните принципи при развитие управлението на кредитния риск:

1. Съблюдаване на приетите от Съвета на директорите политики и процедури по управление и редуциране на кредитния риск.
2. Съблюдаване на приетите от Съвета на директорите процедури и приложими методи за оценка на и измерване на кредитния риск.
3. Съблюдаване на приетите от Съвета на директорите рискови ограничения, свързани с кредитния риск.

Чл. 32. Дългосрочна стратегия за развитие на управлението на ликвидния риск.

(1) Основната цел на настоящата стратегия е да се очертаят стъпките по развитието на стратегията за управление на ликвидния риск, свързан с дейността на Фонда.

(2) Дългосрочната стратегия предвижда следните принципи при развитие управлението на кредитния риск:

1. Идентифициране на основните рискови идентификатори и представянето им пред Съвета на директорите на УД;
2. Съблюдаване рисковия профил на Фонда.
3. Изпълнение инвестиционната стратегия на Фонда.
4. Запазване в максимална степен инвестициите на вложителите във Фонда.
5. Безпрепятствено изпълнение на задълженията на Фонда по емитиране и обратно изкупуване на дялове.
5. Изготвяне на стратегия за редуциране на риска, чрез сключване на застраховки и други механизми за прехвърляне на риска.

Чл. 33. Краткосрочна стратегия за развитие на управлението на ликвидния риск.

(1) Основната цел на настоящата стратегия е определяне на методологията и основните изисквания и правила, които трябва да бъдат следвани за откриване, оценка, преглед и контрол/намаляване на ликвидния риск, свързан с дейностите на Фонда.

(2) Краткосрочната стратегия предвижда следните принципи при развитие управлението на ликвидния риск:

1. Съблюдаване на приетите от Съвета на директорите политики и процедури по управление и редуциране на ликвидния риск.

2. Съблюдаване на приетите от Съвета на директорите процедури и приложими методи за оценка на и измерване на ликвидния риск.

3. Съблюдаване на приетите от Съвета на директорите рискови ограничения, свързани с ликвидния риск.

Чл. 34. Дългосрочна стратегия за развитие на управлението на риска от концентрация.

(1) Основната цел на настоящата стратегия е да се очертаят стъпките по развитието на Стратегията за управление на риска от концентрация, свързан с дейността на Фонда.

(2) Дългосрочната стратегия предвижда следните принципи при развитие управлението на риска от концентрация:

1. Идентифициране на основните рискови идентификатори и представянето им пред Съвета на директорите на УД;

2. Съблюдаване рисковия профил на Фонда.

3. Изпълнение инвестиционната стратегия на Фонда.

4. Запазване в максимална степен инвестициите на вложителите във Фонда.

5. Безпрепятствено изпълнение на задълженията на Фонда по емитиране и обратно изкупуване на дялове.

6. Диверсификация на инвестиционния портфейл на Фонда.

7. Изготвяне на стратегия за редуциране на риска, чрез сключване на застраховки и други механизми за прехвърляне на риска.

Чл. 35. Краткосрочна стратегия за развитие на управлението на риска от концентрация.

(1) Основната цел на настоящата стратегия е определяне на методологията и основните изисквания и правила, които трябва да бъдат следвани за откриване, оценка, преглед и контрол/намаляване на риска от концентрация, свързан с дейностите на Фонда.

(2) Краткосрочната стратегия предвижда следните принципи при развитие управлението на риска от концентрация:

1. Съблюдаване на приетите от Съвета на директорите политики и процедури по управление и редуциране на риска от концентрация.

2. Съблюдаване на приетите от Съвета на директорите процедури и приложими методи за оценка на и измерване на риска от концентрация.

3. Съблюдаване на приетите от Съвета на директорите рискови ограничения, свързани с риска от концентрация.

Чл. 36. Дългосрочна стратегия за развитие на управлението на операционния риск.

(1) Основната цел на настоящата стратегия е да се очертаят стъпките по развитието на стратегията за управление на операционния риск, свързан с дейността на Фонда.

(2) Дългосрочната стратегия предвижда следните принципи при развитие управлението на операционния риск в дейността на Фонда:

1. Идентифициране на основните рискови идентификатори и представянето им пред Съвета на директорите на УД;

2. Създаване на карта на процесите в дружеството, включваща разпределението на задачите и отговорностите на звената при всеки един от процесите.

3. Измерване статистически на точките, в които са концентрирани най-много събития.

4. Усъвършенстване на организацията, създавайки ясни правила и инструкции за всеки един от процесите.

5. Определяне на ръководителите по звена, които да отговарят за качеството на данните, които се подават и използват.

6. Изготвяне на стратегия за редуциране на риска, чрез сключване на застраховки и други механизми за прехвърляне на риска.

7. Изготвянето на правила за сътрудничество със „Звеното за нормативно съответствие” на УД.

8. Определяне на служителите, които ще са отговорни за следене на процесите, протичащи в

звената на УД, свързани с дейността на Фонда.

Чл. 37. Краткосрочна стратегия за управлението на операционния риск. (1) Основната цел на настоящата стратегия е определяне на методологията и основните изисквания и правила, които трябва да бъдат следвани за откриване, оценка, преглед и контрол/намаляване на операционния риск, свързан с дейностите на Фонда., както и определяне на ролите и отговорностите на всички служители и звена в УД, заети със създаването и практическото прилагане на системата за управление на операционния риск.

(2) Идентифициране на операционния риск и оценка на риска: за откриване и разграничаване на операционния риск от другите видове риск, УД използва Триизмерен модел (рискови категории, процеси и бизнес линии), които спомагат за разкриването, определянето и локализирането на източниците и концентрация на операционен риск в дейността на Фонда.

1. Рискови категории – първо измерение на модела: с цел по-точно разпределяне на операционните събития по рискови категории в зависимост от първопричината за тяхното възникване, в дейността на Фонда са въведени седем рискови категории:

1.1. Изпълнение, доставка и управление на процеси: загуба от невъзможност да се осъществи транзакция или управление на процес. Тези инциденти не са предумишлени.

Примери: грешка при въвеждане и обработка на данни/транзакции или зареждане на данни в друга система, пропуснати срокове и неизпълнение на задължения, погрешно осчетоводяване или вписване на данни, некачествено изпълнение на поставени задачи, некоректни данни могат да произтичат от некоректно пренасяне на данни, неправилна подмяна на документи, грешка при съхранение или извличане на данни, слабости, свързани с подържане на необходимите данни, неспазване на задължително изискване за представяне на отчетност, некоректен отчет.

1.2. Прекъсване на дейността и системни сривове: прекъсване дейността на Фонда поради срив в информационната система и/или захранващи системи. Загубите се измерват съобразно времето, което е необходимо за възстановяване работата на ИТ системите и засегнатите дейности на Фонда.

Примери: неизправност в хардуер/апаратура, програмно осигуряване/софтуер, срив в телекомуникационни системи, прекъсване на комуналните услуги.

1.3. Клиенти, продуктови и бизнес практики: загуба, възникващи от неумишлено или небрежно изпълнение/неизпълнение на задължение към определени клиенти, или от естеството, характеристиките на продукта.

Примери: нарушаване на правилата за работа с клиенти (коректност/разкриване на информация), разгласяване на конфиденциална информация, нарушаване отговорностите на портфолио мениджъра, неправомерна търговия, манипулиране на пазара, търгуване, основано на вътрешна информация, нелицензирана дейност, действия, свързани с пране на пари, дискриминация, нарушаване на съществени договорни клаузи.

1.4. Вътрешна измама: извършителят трябва да е използвал своята позиция в компанията или специфичен достъп до активи/информация, за да извърши измама.

Примери: нарушаване на вътрешни ръководни правила или политики, присвояване на правомощия, преднамерено неотчитане на транзакции, умишлено погрешно оценяване на пазарни позиции, неоторизирано поемане на позиции, кражба, изнудване, незаконно присвояване, обир, фалшифициране на документи, разпореждане с чужди сметки, данъчни нарушения, даване на подкупи.

1.5. Безопасност на труда и работния процес: загуби, възникващи от действия, които са в несъответствие с нормативната база и правилата, отнасящи се до работния процес, безопасността на труда.

1.6. Повреда на физическите активи: загуби, вследствие на унищожаване или щети върху материални активи в резултат на природни бедствия, инциденти или други събития: наводнения, заметресения, градушки, бури, пожар.

1.7. Външна измама: хакерски атаки, кражба на информация, фишинг (phishing), изнудване, злоупотреба, фалшифициране, присвояване на сметки/самоличност.

2. Бизнес процеси/функции – бизнес функциите описват общ модел на процесите в дружеството, с оглед постигане на по-точни резултати в оценка на операционния риск. Те представляват второто измерение на модела:

2.1. Продажби:

2.1.1. Разработване и одобрение на продукти и услуги.

2.1.2. Търговски агенти, контрагенти и партньори

- 2.1.3. Комуникация и консултиране на клиенти
- 2.2. Обработка и документиране:
 - 2.2.1. Консултантски услуги.
 - 2.2.2. Ценообразуване и котировки
 - 2.2.3. Обработка на нареждания и инструкции на клиенти
 - 2.2.4. Лимити (проверка, потвърждение и актуализиране).
 - 2.2.5. Осчетоводяване на транзакции.
 - 2.2.6. Клиентска документация.
- 2.3. Администриране и операции:
 - 2.3.1. Обработка и изпълнение на транзакции.
 - 2.3.2. Отчетност към клиентите.
 - 2.3.3. Вътрешни оценки.
 - 2.3.4. Плащания и сетълмент.
- 2.4. Други дейности:
 - 2.4.1. Равнения и отстраняване на несъответствия.
 - 2.4.2. Проблемни активи.
 - 2.4.3. Управление на ликвидността.
 - 2.4.4. Централизирана счетоводна система.
- 2.5. ИТ и инфраструктура:
 - 2.5.1. Внедряване на софтуер.
 - 2.5.2. Инфраструктура и мрежи.
 - 2.5.3. Системна (ИТ) сигурност.
- 2.6. Финансов контрол и счетоводство:
 - 2.6.1. Контролинг.
 - 2.6.1. Счетоводство и данъчно облагане.
- 2.7. Контрол:
 - 2.7.1. Управление и контрол на риска.
 - 2.7.2. Вътрешен и външен одит.
 - 2.7.3. Правно консултиране, нормативен контрол и законосъобразност.
- 2.8. Управление на човешките ресурси:
 - 2.8.1. Развитие на персонала.
 - 2.8.2. Услуги за персонала и социални придобивки.
- 2.9. Административни услуги:
 - 2.9.1. Охрана и сигурност.
 - 2.9.2. Управление на имуществото и застрахователно покритие.
 - 2.9.3. Външни доставчици и партньори.
- 2.10. Непрекъсваемост и възстановяване при бедствия и аварии:
 - 2.10.1. Осигуряване на непрекъсваемост на дейността и планове за действие при непредвидени обстоятелства.

3. Бизнес линии – третото измерение на модела може да се опише посредством таблицата по-долу. За по-прецизно оценяване на рисковете от операционни събития, бизнес линиите се разделят по продукти:

Бизнес линии	Продукти	Списък на дейностите
Търгуване и продажби	Дялове в Договорни фондове	Пласменти и продажби Консултации
Управление на портфейли Доверително управление	Доверително управление на средства/фондове	Управление на портфейли Други форми на управление на активи

4. Оценка на риска

4.1 Процедура за оценка на риска: използва се триизмерния матричен модел, в който намират отражение рисковите категории, бизнес процесите и бизнес линиите в дейността на Фонда. Моделът е свързан с изготвянето на рискови карти, чрез които всяка отделна рискова категория се съпоставя с всяка бизнес функция за съответния продукт/група дейности. В точката на пресичането им, наречена рискова зона, е съсредоточен операционния риск, който подлежи на количествено измерване.

Ръководителят на отдел „Управление на риска“ съдейства на експертите от различните области, като им оказва методическа помощ в процеса на изготвяне на рисковите карти.

5. Преглед на риска: всички операционни събития, които носят ефективна загуба, както и такива с потенциална такава, надвишаваща 500 лв. следва да се докладват на отдела по „Управление на риска“ от съответните ръководители на отдели и да се регистрират в базата данни.

6. Управление/Редуциране на риска: след създаване на карта за оценка на операционния риск, всеки ръководител на отдел е свободен да определи начина, по който ще управлява операционния риск. Риск мениджърите могат да извършват по-задълбочени анализи на рисковите фактори.

VIII. НАБЛЮДЕНИЕ И ПЕРИОДИЧНА ОЦЕНКА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ НА ВЪТРЕШНИТЕ ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл. 38. (1) „Звеното за нормативно съответствие“ извършва поне веднъж годишно проверка на процеса по управление и измерване на риска, която включва най-малко проверка на:

1. пълнотата на документацията, свързана с правилата по управление на риска и организацията на отдел „Управление на риска“;

2. отчитането на оценките на риска в ежедневното управление на риска и целостта на управленската информационна система;

3. процеса на одобрение на методите и системите за оценка на риска;

4. обхвата на основните рискове и утвърждаване на всички съществени промени в процеса на измерване на риска;

5. точността и пълнотата на данните за позициите, точността и уместността на допусканията за волатилност и корелация, както и точността на оценката и изчисленията за чувствителност към риск;

6. съвместимостта, навременността и надеждността на източниците на данни, включително независимостта на информационните източници;

7. резултатите от тестовете за валидност и точност на използваните методи.

(2) „Звеното за нормативно съответствие“ докладва незабавно в писмена форма на Съвета на директорите при откриване на грешки, нередности, неправилна употреба, измами или злоупотреба във връзка с дейността на Фонда.

IX. СЧЕТОВОДНИ ПРОЦЕДУРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл. 39. Основна цел на счетоводните процедури е адекватното събиране, обработване и представяне на достоверна, систематизирана и навременна информация за степента на риск, на която е изложен Договорният фонд.

Чл. 40. Счетоводната политика на Фонда осигурява всеобхватност на стопанските процеси, като по този начин се минимизира рискът от загуба и изкривяване на информацията за моментното състояние на Договорния фонд.

Чл. 41. Счетоводната политика на Фонда осигурява подходящо структуриране на финансово-счетоводната информация за целите на управление на рисковете от Управляващото дружество. Това се постига чрез детайлизиране и адекватно групиране на информацията от първичните счетоводни документи, на базата на индивидуалния сметкоплан и специализирано програмно осигуряване.

Чл. 42. Счетоводната политика на Фонда и правилата за вътрешна организация на УД гарантират спазването на следните предпоставки, необходими за правилното функциониране на счетоводните процедури:

1. Спазване на одобрената от Съвета на директорите счетоводна политика, изработена в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети;

2. Вярно, точно и своевременно осчетоводяване на стопанските процеси;

3. Осигуряване на необходимия информационен поток към отдел „Счетоводство“;

4. Навременност на подаваната към отдел „Счетоводство“ информация;

5. Структуриране на индивидуалния сметкоплан за целите на получаване на необходимата счетоводна информация;

6. Активно взаимодействие с отдел Управление на риска и другите отдели в Управляващото Дружество за получаване на вярна и навременна информация за степента на изложеност на риск;

7. Наличие на програмни продукти, целящи автоматизиране на процесите, систематизиране на информацията, улесняване достъпа на данните от първичните документи и източници и надеждното им архивиране;

8. Организационна структура на отдел „Счетоводство“ в съответствие с нуждите на

Управляващото Дружество, при ясно определени права, отговорности и нива на достъп до информацията;

9. Ежедневно осчетоводяване на всички операции, както и преценка на финансовите Инструменти в портфейла на Фонда, съобразно нормативните изисквания и възприетата счетоводна политика;

10. Ежедневно извличане, предоставяне на други звена и на ръководството на Управляващото Дружество, както и анализ на информацията за оценка на рисковете.

11. Ежедневно изготвяне на баланс и аналитична оборотна ведомост и активно участие при изготвяне на ежедневните справки;

12. Предвиждане на коригиращи действия при допускане на грешки от различно естество в отдел „Счетоводство“;

13. Възможност за контрол на дейността от „Звеното за нормативно съответствие“ и Съвета на директорите на Управляващото Дружество;

14. Надеждно съхраняване на хартиените носители на информация чрез осигуряването на подходящи помещения за това.

Чл. 43. Управляващото Дружество определя източниците на ценова информация, данните от които ще се ползват за ежедневна и/или ежемесечна преценка на позициите в портфейла на Фонда, както и отговорните за това служители.

Чл. 44. Източници на цени са регулираните пазари – “Българска фондова борса” АД и чуждестранни регулирани пазари, на които се търгуват финансови инструменти.

Чл. 45. Източници на котировки могат да бъдат признати световни информационни агенции като REUTERS, BLOOMBERG и т.н. За оценка на българските държавни ценни книжа могат да се ползват котировки от първични дилъри за тях, като в този случай се изисква да се определят дилърите и отговорните лица за колектиране и обработка на информацията.

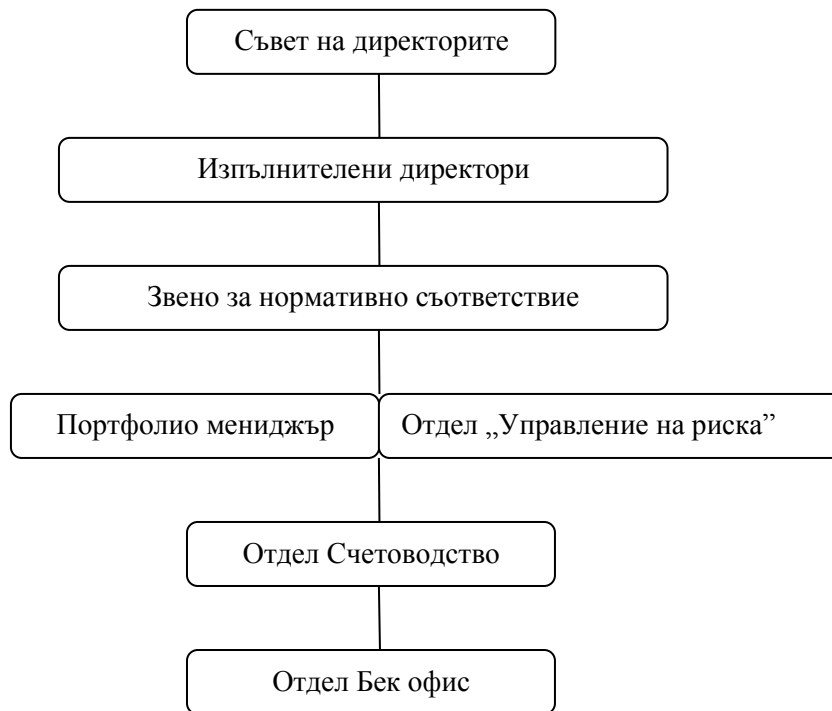
Чл. 46. За всяка от позициите във финансови инструменти, които нямат текущи котировки за цени се определя метод за пресмятане на справедливата ѝ цена, като този метод се следва последователно. Длъжностните лица, отговорни за пресмятането на тези справедливи цени, трябва да могат да дават разяснения по калкулациите и периодично да проверяват пригодността и адекватността на използваните методи.

X. АДМИНИСТРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ

Чл. 47. Правилата, уреждащи вътрешната организация и отговорностите на служителите в УД, свързани с дейността на Фонда, осигуряват и съдържат:

а) идентифициране, събиране и разпространяване в подходяща форма и срокове на надеждна и достоверна информация, която позволява на всяко лице в Управляващото Дружество да поеме определена отговорност: вътрешните правила за организация определят ясно отделите, които функционират в УД. Всеки отдел се състои от ръководител и служители. Всеки ръководител е натоварен с отговорността по организиране дейността на своя отдел, като спазва вътрешните актове на УД и съществуващата към момента нормативна уредба;

б) ефективна комуникация по хоризонтална и вертикална линия и на всички йерархични нива на Управляващото Дружество: вътрешните правила за организация обособяват отделите, които функционират в УД. Ясно са разграничени и отделните йерархични звена в дейността на УД, както следва:



в) политики и процедури за разрешаване и одобряване: вътрешните правила за организация определят ясно отделите, които функционират в УД. Всеки отдел се състои от ръководител и служители. Ръководителят на всеки отдел носи отговорност и упражнява контрол върху съответното звено. Служителите на „Звеното за нормативно съответствие“ следят за спазване изискванията на ЗДКИСДПКИ, ЗПФИ, Наредба № 44 от 20 октомври 2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, регламентиращи дейността на Дружеството. Ръководителят на „Звеното за нормативно съответствие“ е длъжен незабавно да информира Съвета на директорите на УД за установени нарушения при осъществяване дейността на дружеството;

г) политики и процедури за разделяне на отговорностите по начин, който не позволява един служител едновременно да носи отговорност по одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол на сделките: вътрешните правила в УД дефинират ясно отделите в УД, като регламентират тяхната йерархична подчиненост. Изрично са изброени действията, които служителите в даден отдел могат да извършват. В допълнение на това изрично са изброени и действията, които служителите в даден отдел нямат право да извършват. По-конкретно служителите от отдел „Управление на портфейли и анализ“ носят отговорност по изпълнение на сделките и поръчките на портфейла на Фонда. Отговорността по осчетоводяване на сделките е вменена на служителите в отдел „Счетоводство“. Последващ контрол на сделките и оценка за тяхната ефективност се извършва и от служителите в отдел „Управление на риска“;

д) политики и процедури за достъп до информацията: достъпът до информационната система в УД се извършва чрез потребителско име и парола, които се определят от ръководителя на отдел „Системна поддръжка“ за всеки служител в УД. С оглед на това достъпът до информация е съобразен с длъжността, която се заема от всеки служител;

е) правила за управление на човешките ресурси: вътрешните правила на УД съдържат изрични изисквания за квалификациите, работния ценз и допълнителни изисквания, на които трябва да отговарят служителите на УД.

Чл. 48. Административни процедури и вътрешните актове на Управляващото Дружество осигуряват:

1. Процедура за одобряване или коригиране на вътрешните правила;
2. Наличие на система за вътрешен контрол;
3. Упълномощаване на служители за потвърждаване и подписване на документи в рамките на

дейността на Управляващото Дружество;

5. Процедура за създаване, функциониране и управление на данните и документите в Управляващото Дружество, включително и тяхното архивиране;

6. Администриране и управление на информационната система;

7. Правила и отговорни служители за уведомяване на Комисията за финансов надзор относно дейността на Управляващото дружество.

Чл. 49. Във вътрешните правила Управляващото Дружество регламентира случаите на конфиденциалност при работа с вътрешна информация, както и нормите за поведение на служителите по отношение на клиентите на Управляващото Дружество в случаи, когато услугата, искана от клиент, се отнася до инвестиция, информацията за която не е публично достояние.

XI. ОТЧЕТНОСТ И РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Чл. 50. (1) До 10-то число на месеца, следващ отчетния, Управляващото Дружество представя в КФН, месечен баланс и информация за:

- обема и структурата на инвестициите в портфейла по емитенти и видове ценни книжа и други финансови инструменти;

- видовете деривативни инструменти, основните рискове, свързани с базовите активи на деривативните инструменти, количествените ограничения и избраните методи за оценка на риска, свързани със сделките с деривативни инструменти.

(2) Заедно с годишния финансов отчет на Фонда Управляващото дружество представя подробна информация относно задълженията, възникнали от сделки с деривативни инструменти по чл. 38, ал. 1, т. 7 и 8 от ЗДКИСДПКИ за отчетния период, по категории сделки.

(3) (нова – реш. от 15.02.2017 г.) Управляващото дружество на фонда до 10-о число на съответния месец оповестява на интернет страницата си обобщена информация за структурата на портфейла на фонда към последната дата на предходния месец, която съдържа най-малко данни за процента от активите на фонда, инвестирани в различните видове финансови инструменти.

Чл. 51. Съобразно с периодичността на изчисляване на нетната стойност на активите (НСА) и нетната стойност на активите на един дял (НСА/дял на Фонда) отделът по „Управление на риска” изготвя периодични отчети по управление на риска към всяка дата на изчисляване на НСА, които съдържат като минимум изчислени показатели за оценка и измерване на рисковете, свързани с дейността и инвестициите на Фонда и съответствието на изчислените показатели със заложените лимити, съгласно раздел *IV. ПРОЦЕДУРИ И ПРИЛОЖИМИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗМЕРВАНЕ НА РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С ИНВЕСТИЦИИТЕ И ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА. ОПРЕДЕЛЯНЕ И СПАЗВАНЕ НА РИСКОВИ ОРГАНИЧЕНИЯ*. Отчетите се предоставят на вниманието на портфейлния мениджър и Изпълнителните директори на УД.

Чл. 52. Отделът по „Управление на риска” предоставя веднъж месечно на портфейлния мениджър и Изпълнителните директори на Управляващото дружество отчет по управление на риска, който включва информация относно използваните методи за оценка на всеки вид риск, свързан с инвестициите и дейността на Фонда, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се взимат предвид при прилагане на метода за измерване им.

Чл. 53. (изм. – реш. от 15.02.2017 г.) **(1)** Управляващото Дружество извършва оценка, контрол и преглед на системата за управление на риска най-малко веднъж годишно, в това число на:

• адекватността и ефективността на вътрешните правила за управление на риска, както и на мерките, процесите и техниките по чл. 44 - 46 от Наредба №44;

• степента на спазване на правилата за управление на риска и изпълнението на мерките, процесите и техниките по чл. 44 - 46 от Наредба № 44 от страна на Управляващото Дружество;

• адекватността и ефективността на мерките, предприети за отстраняване на недостатъците в процеса на управление на риска.

(2) (нова - реш. от 15.02.2017 г.) Периодът обхваща текущата финансова година. Периодичният преглед, контрол и оценка по ал. 1 се документират, като се посочва датата на извършването им.

(3) (нова - реш. от 15.02.2017 г.) Извършва при необходимост периодични стрес-тестове и сценарийни анализи, с цел подготовка за извършване на действия в случай на настъпване на рисковете, възникващи от потенциални промени в пазарните условия, които може да повлияят неблагоприятно на Фонда;

Чл. 54. Въз основа на извършената проверка по чл. 53 по-горе и при необходимост от внасяне на промени в Правилата за управление на риска, управителният орган на Управляващото Дружество приема промени в Правилата, които се внасят в КФН за одобрение по реда на чл. 18, ал. 1 и 2 от ЗДКИСДПКИ.

Чл. 55. (1) Управляващото Дружество, от името и за сметка на Договорния фонд, разкрива публично най-малко веднъж годишно информация със следното съдържание:

1. информация относно целите и политиката във връзка с управлението на рисковете поотделно за всеки риск, която включва:

а) политики и процедури за управление на различните видове риск;

б) структурата и организацията на отдел “Управление на риска”;

в) обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска;

г) политиките и процедурите за хеджиране на риска чрез деривативни инструменти и неговата редукция, както и политиките и процедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска;

2. информация относно използваните методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване.

(2) (изм. – реш. от 15.02.2017 г.) Информацията по ал. 1 се разпространява чрез интернет страницата на Управляващото Дружество в срок до 30 дни от извършване на прегледа.

Чл. 56. (нов – реш. от 15.02.2017 г.) Управляващото дружество приема Политика за провеждане на стрес-тестове върху ликвидността на Фонда.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите Правила са приети с нов текст от Съвета на директорите на УД „Инвест Фонд Мениджмънт” АД с решение от 15.10.2012г., заменят действащите Правила на Фонда, и са изменени с Решение на Съвета на директорите от 15.02.2017 г. и влизат в сила след одобрение от Комисия за финансов надзор.

§ 2. За всички въпроси, които не са изрично уредени в тези Правила, намират приложение разпоредбите на ЗДКИСДПКИ и останалото приложимо законодателство.

§ 3. В случай на несъответствие между разпоредби на тези Правила и на нормативен акт, прилага се последния, без да е необходимо изменение в Правилата, освен ако това изрично не се предвижда от нормативния акт или тези Правила.

За УД „ИНВЕСТ ФОНД МЕНИДЖМЪНТ” АД:

Мирослав Севлиевски

/ Изпълнителен директор на УД „Инвест фонд мениджмънт” АД/

Виктория Траянова

/ Член на СД и Представляващ УД „Инвест фонд мениджмънт” АД/